

Stufe 4 plus

2 - Angriff auf die Rochadestellung: A

- 1) 1. ♖h8+ ♜xh8 2. ♞h5+ ♜g8 3. ♞h7# (Tate-Thomas, Bristol 1968)
- 2) 1. ... ♖h1+ 2. ♙xh1 ♞h2+ 3. ♜f1 ♞xf2# (Planinc-Nikolac Zagreb, 1975)
- 3) 1. ♖xh5 (1. ♜f5 f6) 1. ... gxf5 2. ♜f5
- 4) 1. ♙xh6+ ♜xh6 (1. ... ♜h8 2. ♞h3) 2. ♞h3+ ♜g7 3. ♞h7# (Levin-Zadek, London 1981)
- 5) 1. ... ♜xe3+ 2. fxe3 (2. ♜h1 ♜xf2#) 2. ... ♞g3+ 3. ♜h1 (3. ♜f1 ♞f2#) 3. ... ♜f2#
- 6) 1. ♖h8+ ♙xh8 2. ♜h6+ ♜f8 3. ♞f7#
- 7) 1. ... ♞f3+ 2. ♜xh2 ♞h3+ 3. ♜g1 ♜f3#
- 8) 1. ♜xh6+ gxf6 (1. ... ♜h8 2. ♜exf7#) 2. ♞xf7+ ♜h8 3. ♜g6#
- 9) 1. ♖d7+ ♖xd7 (1. ... ♜h8 2. ♞xf6+ ♜g8 3. ♜h6#) 2. ♞xf6+ ♜g8 3. ♜h6#
- 10) 1. ... ♖f1+ 2. ♜xf1 ♞h1+ 3. ♜f2 ♜g4#
- 11) 1. ... ♖c2 2. ♜xc2 ♞xa2#
- 12) 1. ♞f6 ♞a5 (1. ... ♞xe7 2. ♞h8#; 1. ... ♖xe7 2. ♞h8#) 2. ♜g6+ ♜g8 3. ♞h8# (Dvoiris-Asanov, URS 1977)

3 - Angriff auf die Rochadestellung: B

- 1) 1. ... ♙h2+ 2. ♜h1 ♙g3+ 3. ♜g1 ♞h2#
- 2) 1. ... ♙xg2+ 2. ♙xg2 ♞h4+ 3. ♙h3 ♞xh3#
- 3) 1. ♖b8+ ♙f8 2. ♖xf8+ ♜xf8 3. ♞c8#
- 4) 1. ♖xe7+ ♜xe7 2. ♞e6+ ♜f8 3. ♞f7#
- 5) Zeichnung
- 6) 1. ♜g5 h6 2. ♞g6 hxg5 3. ♞h5#
- 7) 1. ♖h8+ ♙xh8 2. ♞g8+ ♜h6 3. ♞xh8#
- 8) 1. ... ♖g3+ 2. fxf3 ♙h3 3. ♖e2 ♞f1#
- 9) 1. ... ♜xc3+ 2. ♙xc3 ♞xc3 3. a3 ♞a1#
- 10) 1. ... ♞h4+ 2. ♜f1 ♙h3+ 3. ♜g1 ♞d4#
- 11) 1. ... ♖xg2 2. ♜xg2 ♞h3+ 3. ♜h1 ♞f3#
- 12) 1. ♖h8+ ♜xh8 2. ♞xh6+ ♜g8 3. ♞xg7#

4 - Angriff auf die Rochadestellung: C

- 1) 1. ♜f6 ♞xf6 2. ♞xf8#
- 2) 1. ♜eg5 fxf5 2. ♜xg5
- 3) 1. ♖xh5 gxf5 2. ♜f5
- 4) 1. ♜h5 gxf5 2. ♜f6+
- 5) 1. ♜gf5 exf5 2. ♜xf5
- 6) 1. ♜h5 ♙f8 2. ♜f6+ ♜h8 3. ♞xh7#
- 7) 1. ♜g5 ♙xg5 (1. ... ♖g8 2. ♞xh7#) 2. ♞g7#
- 8) 1. ... ♙f4 2. ♙xf4 ♜h4
- 9) 1. ♙a3 ♙xa3 2. ♜g5 (oder 2. ♜f6+)
- 10) 1. ... ♜f3+ 2. ♜h1 ♙xg2+ 3. ♙xg2 ♞h4+
- 11) 1. ♖xh7+ ♙xh7 2. ♞h5
- 12) 1. ♜e4 ♙xg5 2. ♜xg5

5 - Angriff auf die Rochadestellung: D

- 1) 1. ♖e8+ ♙f8 (1. ... ♞xe8 2. ♞g5+ ♜g7 3. ♞xg7#) 2. ♖xd8
- 2) 1. ♞g5+ ♜g6 2. ♞h6
- 3) 1. ♙f4 ♜d7 2. ♖xd7 ♞xd7 3. ♙h6
- 4) 1. ... ♙e5 2. ♖d1 ♞f3
- 5) 1. ♞c6 (1. ♙a6 ♞e4) 1. ... ♜f7 (1. ... f4 2. ♙a6; 1. ... ♙e7 2. ♙e5 ♖c8 (2. ... ♙d6 3. f3) 3. ♖c1) 2. f3 ♞h4 3. ♙a6

- 6) 1. ♖f1 (1. ♗e7 f6 ; 1. ♜h6 ♘f5) 1. ... ♗d7 2. ♜h6
- 7) 1. ♘h5+ gxh5 2. ♜g5+
- 8) 1. g4 ♘c6 2. ♜f6
- 9) 1. f5 (1. ♜h6 ♘f5) 1. ... ♗e8 2. ♜h6
- 10) 1. ♗f6 ♖c7 2. ♜h6
- 11) 1. ♗f4 (1. ♗h6 ♖c3) 1. ... ♖c3 2. ♗e5
- 12) 1. ... ♘xe4 2. ♘xe4 (2. ♗xe4 ♗xc3) 2. ... ♖a3+ 3. ♚b1 ♖b2#

6 - Angriff auf die Rochadestellung: E

- 1) 1. ♖h5 gxh5 2. ♜xh7#
- 2) 1. ♜g4+ ♚h8 2. ♜f5 (2. ♜h5 f5 3. ♗xf5 f6)
- 3) 1. ♖h8+ (1. ♜h5 f5) 1. ... ♚xh8 2. ♜h5+ ♚g8 3. ♜h7#
- 4) 1. ♗xf6+ ♗xf6 2. ♜e4
- 5) 1. ♘f6 ♗xf6 2. ♗d3
- 6) 1. ♗xf6 (1. ♖xe7 ♖xe7 2. ♘e4 ♘e5) 1. ... ♗xf6 2. ♜f5
- 7) 1. ♜g4+ ♚h8 2. ♜f5
- 8) 1. ... ♖xg2+ 2. ♗xg2 ♗h2+ 3. ♚h1 ♗g3+
- 9) 1. ... ♖xh3+ 2. gxh3 (2. ♜xh3 ♖xd1#) 2. ... ♖h2# (*Bechtiger-Koronghy, Zürich 1981*)
- 10) 1. ♘g6+ fxg6 2. ♜xg6
- 11) 1. ... ♘xe4 2. ♘xe4 ♖xa2 3. ♚c1 ♖xb2#
- 12) 1. ♗g7 (1. ♗g5 ♖e8 ; 1. ♗f4 ♖e8) 1. ... h6 2. ♜xh6 ♗xg7 3. ♜h7#

7 - Angriff auf die Rochadestellung: F

- 1) 1. ♜f6+ ♗xf6 2. ♖g3+ (*Apicella-Bauer Aix les Bain, 2003*)
- 2) 1. ♜h6 (1. ♜h5 ♖ff8) 1. ... ♖ff8 2. ♜xg7#
- 3) 1. ♖h7+ ♚xh7 2. ♜xf7+ ♚h8 3. ♖h1+
- 4) 1. ... ♖xc3 2. bxc3 ♘e4
- 5) 1. ♜f6+ ♗xf6 2. gxf6+ ♚g8 3. ♖xh8#
- 6) 1. ... ♗xa2+ 2. ♘xa2 ♖a5
- 7) Zeichnung
- 8) 1. ♗f7 ♖xh4 (1. ... c2 2. ♖g8+ ♖xg8 3. ♖xg8# ; 1. ... ♜xf7 2. ♜xd8+) 2. ♖g8+ ♖xg8 3. ♖xg8#
- 9) 1. ♖h5 ♖g6 (1. ... ♖g8 2. ♜xg8+ ♜xg8 3. ♖xg8+ ♚xg8 4. ♖xh6 ; 1. ... ♖f7 2. ♜g8#) 2. ♜xg6
- 10) Zeichnung
- 11) 1. ... ♖g3 2. ♚h1 ♖xh3+ 3. ♖h2 ♖g6 4. ♖f1 (4. ♖f2 ♖xh2+ 5. ♜xh2 ♗e4+) 4. ... ♖xh2+ 5. ♚xh2 ♖h5+
- 12) 1. f6 ♗xg2 (1. ... ♜xf6 2. ♜xb4+) 2. ♖g8+ ♚xg8 3. ♜xg2+

8 - Angriff auf die Rochadestellung: G

- 1) 1. ... ♘f3+ 2. gxf3 (2. ♚h1 ♘xd2) 2. ... gxf3+ 3. ♚h1 ♖g2#
- 2) 1. ♘g5 ♗xg5 2. hxg5+ ♚g8 3. ♜h7+ ♚f8 4. ♜h8#
- 3) 1. ♘g5 fxg5 2. hxg5
- 4) 1. g5 gxh5 2. gxh6
- 5) 1. ♖b6+ cxb6 (1. ... ♚a8 2. ♜xc5) 2. axb6#
- 6) 1. ... ♗g4 2. ♘xg4 hxg4 und gewinnt, e.g. 3. ♖c3 ♗h2+ 4. ♚h1 ♗g3+ 5. ♚g1 ♖h1+ 6. ♚xh1 ♖h5+ 7. ♚g1 ♖h2#
- 7) 1. ♖xh5 gxh5 2. g6
- 8) 1. ♘f5 exf5 2. gxf5+ ♚h8 3. ♜g2
- 9) 1. ♘xg5+ hxg5 2. h6 ♖g8 3. hxg7+
- 10) 1. ... ♖g3 2. hxg4 hxg4
- 11) 1. ♜h6 ♗xf6 (1. ... gxh6 2. gxh6#) 2. gxf6 (*Hennings-Mohring, Colditz 1967*)
- 12) 1. ♖g4 g5 (1. ... fxg4 2. hxg4) 2. ♖xg5

9 - Verwundbarkeit in der Eröffnung: A

- 1) 1. e6 fxe6 2. ♖h5+
- 2) 1. ♙e2
- 3) 1. ♗e5 fxe5 2. ♖h5+ g6 3. ♖xg6#
- 4) 1. ♗d6+ exd6 2. ♖h5#
- 5) 1. ... ♗e3 2. fxe3 ♙h4+ 3. ♗xh4 ♖xh4+ 4. g3 ♖xg3#
- 6) 1. ♗f6+ gxf6 2. ♖h5+ ♗e7 3. ♖f7#
- 7) 1. ♜xe6+ fxe6 2. ♖h5#
- 8) 1. ♗e6 hxg5 (1. ... fxe6 2. ♖h5+) 2. ♗xd8 (*Tiviakov-Janjgava, Moskau 1995*)
- 9) 1. ♙h5+ g6 (1. ... ♗e7 2. ♙a3#) 2. ♗xg6 hxg6 3. ♙xg6+ ♗e7 4. ♙a3#
- 10) 1. ♗xe6 fxe6 2. ♙h5+ ♗e7 3. ♖xd6#
- 11) 1. ♗e5 fxe5 2. ♖h5+ ♗f8 3. ♖f7# (*Spoelman-Bensdai, Bagneux 2001*)
- 12) 1. ... ♗g3 2. ♜h2 ♗xe2

10 - Verwundbarkeit in der Eröffnung: B

- 1) 1. ♗xe5 ♙xd1 2. ♙b5+ ♖d7 3. ♙xd7+
- 2) 1. ♗xe5 ♙xd1 2. ♙xf7#
- 3) Zeichnung
- 4) 1. ♗xe5 ♙xd1 (1. ... dxe5 2. ♖xg4) 2. ♙xf7+ ♗e7 3. ♙g5#
- 5) 1. ♗xe5 ♙xd1 2. ♙xd7+ ♖xd7 3. ♗xd7 ♙xc2 4. ♗xf8 mit Figurengewinn.
- 6) 1. ♗xe5 ♖xe5 (1. ... fxe5 2. ♖xg4; 1. ... ♙xd1 2. ♗xc6+ ♗e7 3. ♗xa5) 2. ♜xe5+ ♗xe5 3. ♙e2
- 7) 1. ♗xe5 ♙xd1 2. ♙xf7+ ♗e7 3. ♗f5#
- 8) 1. ♗xe5 ♙xe2 (1. ... ♗xe5 2. ♖xh5+) 2. ♙f7+ ♗f8 3. ♙h6#
- 9) 1. ♗xe5 ♗xe5 (1. ... ♙xd1 2. ♗xc6+) 2. ♖xg4 0-0 3. ♖d1
- 10) 1. ♗xe5 ♙xd1 2. ♙b5+ ♗d8 3. ♗xf7+
- 11) 1. ... ♗xe4 2. ♙xe7 ♙xf2+ 3. ♗f1 ♗g3# (*Horwitz-Bledow, Berlin 1837*)
- 12) 1. ♗xe5 ♙xd1 2. ♗eg6+ (2. ♗e6+ ♗e7 3. ♗xd8) 2. ... fxc6 3. ♗xg6#

11 - Verwundbarkeit in der Eröffnung: C

- 1) ♞ 1. ♗xe5? ♙xd1 2. ♙xf7+ ♗e7 3. ♙g5+ ♗f6. Weiß hat noch keinen Springer auf c3.
- 2) ♞ 1. ♗xe5? ♙xd1 2. ♙xf7+ ♗f8. Das Feld f8 ist frei für den König.
- 3) ♝ 1. ♗xe5 ♙xd1 2. ♙xf7+ ♗e7 3. ♙g5#
- 4) ♞ 1. ♗xe5? ♗xe5, und der Läufer auf g4 ist gedeckt; (1. ... ♙xd1? 2. ♙xf7+ ♗e7 3. ♗d5#)
- 5) ♝ 1. ♗xe5 ♙xd1 2. ♙xf7+ ♗e7 3. ♗d5#
- 6) ♝ 1. ♗xe5 ♙xd1 (1. ... dxe5 2. ♖xg4 ♗xc2) 2. ♙f7+ ♗e7 3. ♗d5#
- 7) ♞ 1. ♗xe5? ♗xb3! 2. ♗xg4 ♗xa1; 1. ... ♙xd1? 2. ♙xf7+ ♗e7 3. ♗d5#
- 8) ♞ 1. ♗xe5? ♙xd1 2. ♙xf7+ ♗e7. Der Zug 3. ♗d5+ ist nicht möglich.
- 9) ♝ 1. ♗xe5 ♙xd1 2. ♗f6+ gxf6 3. ♙xf7#
- 10) ♞ 1. ♗xe5? dxe5 (1. ... ♙xd1? 2. ♙xf7+ ♗e7 3. ♗d5#) 2. ♖xg4 ♗xc2+
- 11) ♝ 1. ♗xe5 ♙xd1 2. ♗f6+ gxf6 3. ♙xf7#
- 12) ♝ 1. ♗xe5 ♙xd1 2. ♙xf7+ ♗e7 3. ♗d5#; 1. ... dxe5 (am besten) 2. ♖b3 mit Vorteil.

12 - Verwundbarkeit in der Eröffnung: D

- 1) 1. e5 ♖xe5 2. ♜e1
- 2) 1. ♗xe5 fxe5 (1. ... ♙xd1 2. ♗xc6+) 2. ♖xg4
- 3) 1. ♖xf5 exf5 2. ♗xc6+
- 4) 1. ♗d6+ ♙xd6 2. ♖xf5
- 5) 1. ♗c4 ♖c7 2. ♗d6+
- 6) 1. ♗f6+ gxf6 2. ♖xd5
- 7) 1. ♗f6+ gxf6 2. ♖xd5
- 8) 1. ♗xe4 ♖xd4 2. ♗f6+
- 9) 1. ♖xd5 exd5 2. exd6+
- 10) 1. ♗d6+ ♗d7 (1. ... exd6 2. exd6+) 2. ♗xf7

- 11) 1. ♖xf7 ♗c6 2. ♜h4 ♙xf7 3. ♚xe7+
 12) 1. ♗xd5 ♜b7 2. ♗c7+ ♘d8 3. ♚xd7+

13 - Verteidigung ausschalten / Unterbrechen: A

- 1) 1. ♙a4+ ♗d7 2. ♗d6#
 2) 1. ... ♜h1+ 2. ♘e2 ♜xg2+
 3) 1. ... ♜g2+ 2. ♘e1 ♜xh1+
 4) 1. ♜g5+ ♘f8 2. ♜xd8+
 5) 1. e5 ♗e8 (1. ... ♚ae8 2. exf6) 2. ♜xa8
 6) 1. ♜f3+ ♘g8 2. ♜xa8+ (*Kasparov-Anand, New York 1995*)
 7) 1. ... ♙a6+ 2. ♗ge2 ♜f2#
 8) 1. c5 ♙e7 2. ♙xe6+
 9) 1. ... ♜g6+ 2. ♘f1 ♜xb1+
 10) 1. h3 ♗e5 2. ♙xf4
 11) 1. a5 ♗d7 2. ♙xf5
 12) 1. ... g5 2. ♗e2 ♗xe4

14 - Verteidigung ausschalten / Unterbrechen: B

- 1) 1. ♙e4 ♚xe4 (1. ... ♙xe4 2. ♗e6#) 2. ♗g6# (*Pogosjants 1965*)
 2) 1. ♗e6 ♚xe6 (1. ... ♙xe6 2. e8♜+) 2. c8♜ ♚xe7 3. ♜c5+ (*Arnstam 1942*)
 3) 1. e7 ♙xe7 (1. ... ♚d6 2. exd8♜+ ♚xd8 3. ♗f6#) 2. ♗g7#
 4) 1. ... ♗f3 2. ♙xf3 (2. ♚4xf3 ♜g2#) 2. ... ♜xf1#
 5) 1. ♙c6 ♙xc6 (1. ... ♚xc6 2. ♗f3#) 2. ♗g6#
 6) 1. ♗b2 ♚xb2 (1. ... ♙xb2 2. b8♜) 2. g7
 7) 1. ♗b7 ♙xb7 (1. ... ♚xb7 2. c8♜#) 2. cxb8♜+
 8) 1. ♙e4 ♙xe4 (1. ... ♚xe4 2. ♗d5#; 1. ... ♜d4 2. ♜e1#) 2. ♗g4#
 9) 1. ♙d3 ♚dx3 (1. ... ♚cx3 2. d8♜+ ♚xd8 3. ♚h1+ ♚h2 4. ♚xh2#) 2. ♚h1+ ♚h3 3. d8♜+ (*Gorgiev 1936*)
 10) 1. ♗fe4 ♙xe4 (1. ... ♚xe4 2. ♗f5#; 1. ... b2 2. ♙c3#) 2. ♗e2#
 11) 1. e4 ♚f4 (1. ... ♚xe4 2. ♗f3#; 1. ... ♙xe4 2. ♗c4#) 2. ♚e6#
 12) 1. ... ♙c3 2. ♙xc3 ♚xc6

15 - Verteidigung ausschalten / Blockieren: A

- 1) 1. ♚g6 ♗f5 2. ♚e6# (*Fritz 1951*)
 2) 1. ♗f7 ♚xd7 2. ♚e5# (*Makletsov 1977*)
 3) 1. ♚a8 ♗c7 2. ♚d8#+ (*Hage 1963*)
 4) 1. ♘f8 ♚b7 2. ♚d8# (*Makletsov 1977*)
 5) 1. ♗d6 ♗b6 (1. ... c4+ 2. ♗xc4+ ♘b5 3. ♗b2+) 2. ♗b7# (*Prokes 1978*)
 6) 1. ♘a3 ♗d1 2. ♗b3# (*Fritz 1951*)
 7) 1. ♙f6 ♚xf7 (1. ... ♚h2 2. ♙g6) 2. ♚a8# (*Neidze 1969*)
 8) 1. e5+ ♙xe5 (1. ... ♘c5 2. ♗e6+) 2. ♙f8# (*Kvalchev 1951*)
 9) 1. ♜f7 ♚g8 2. ♜h5#
 10) 1. g7 ♙e6 2. c4# (*Kubbel 1925*)
 11) 1. ♘b3 ♗b6 2. ♙b4# (*Missiaen 1952*)
 12) Zeichnung

16 - Verteidigung ausschalten / Blockieren: B

- 1) 1. ... ♗f2+ 2. ♙xf2 ♜f1+ 3. ♙g1 ♜f3#
 2) 1. ♜h6+ ♜h7 2. ♗g6+ ♘g8 3. ♜f8#
 3) 1. ♜a7+ ♘c8 2. ♜a8+ ♙b8 3. ♜a6#
 4) 1. ♗d7+ ♗xd7 2. ♚xc8+ ♘xc8 3. ♚e8#
 5) 1. ♚g8+ ♘h7 2. ♚h8+ ♜xh8 3. ♜g6#
 6) 1. ♜d7+ ♜d6 2. c3+ ♜xc3 (2. ... ♘c5 3. ♜b5#) 3. ♙f2#

- 7) 1. ♖h6 ♜c8 2. ♞g8+ ♜xg8 3. ♜f7#
- 8) 1. ♞h3+ ♞h4 2. g4+ ♜g5 3. ♞e3#
- 9) 1. ... ♞f3+ (1. ... ♞d3+ 2. ♜g4 ♞xg6+ 3. ♜h3 ♞f5+=) 2. ♙f4 ♞h3+ 3. ♞g4 ♞d3#
- 10) 1. ♜g4+ ♞xg4 2. ♞g8 ♞d1 3. ♞h8#
- 11) 1. ♙d2+ ♜f4 2. h4+ ♜h5 3. ♜h6#
- 12) 1. ... ♜f3+ 2. ♜f5 ♞f4+ 3. gxf4 ♜e3#

17 - Remis / Patt: A

- 1) 1. ♜e1 ♞xe1 patt (1. ... ♜b3 2. ♜xb1+ ♜xb1 3. ♜xa4) (*Lilja 1969*)
- 2) 1. ♜c7 ♙xc7 patt (1. ... ♜b7 2. ♜xb7 ♜xb7 patt) (*Nadareishvili 1974*)
- 3) 1. ... ♞e1+ (1. ... ♞f2+ 2. ♞xf2 ; 1. ... ♞f3+ 2. ♙xf3 ; 1. ... ♞f4+ 2. ♙f3) 2. ♜xe1 patt
- 4) 1. ♞e1 ♞xe1 patt (1. ... ♙g2 2. ♞xf1+ ♜xf1 3. ♜xg4) (*Godes 1984*)
- 5) 1. b4+ ♜xb4 2. ♜c6+ ♜xc6 patt (*Nyeviczkey 1951*)
- 6) 1. ♞xg7+ ♜xg7 2. ♜xf5+ gxf5 patt (2. ... ♜f6? 3. ♜xg3)
- 7) 1. ♜d8 ♜xd8 (1. ... ♜xb7? 2. ♜xg8) 2. b8♞ ♜xb8 patt (2. ... ♜d7? 3. ♞xe5)
- 8) 1. ♙h5+ ♜xh5 2. g4+ ♜g6 patt (*Bent, 1976*)
- 9) 1. d8♞ ♙xd8 2. ♙f4+ ♜xf4 patt
- 10) 1. ♙e3 (1. ♙xg5+? ♜xg5) 1. ... ♞xe3 2. ♜f5+ ♙xf5 patt (*Neistadt, 1974*)
- 11) 1. ♜b6 ♜b8! 2. ♜a1 ♜xb6 patt (2. ... ♜c8 3. ♜xc8 patt) (*Rinck, 1938*)
- 12) 1. ♜h4 (1. ♙xc6+ ♜xc6 2. ♜f4 ♜d6) 1. ... g5+ (1. ... ♞xg2 patt) 2. ♜h5 ♞xg2 Patt ist die beabsichtigte Lösung. Leider hat Schwarz besser (wie von Han Schut hervorgehoben): 1. ♜h4 ♜b6 2. ♙xc6 ♜xc6 3. ♜g5 ♜d5 4. ♜f6 g5! 5. ♜xg5 ♜e6 und gewinnt. Zuerst schlägt der schwarze König den h-Bauern und dann die b-Bauern. In der nächsten Ausgabe zieht ♜b7 nach a8 und ♞c6 nach b7 und dann funktioniert die Lösung.

18 - Remis / Unzureichendes Material: A

- 1) 1. ... ♜f4 (1. ... ♜g2? 2. h4) 2. ♜d4 ♜g5 3. ♜e3 ♜h4
- 2) Zeichnung
- 3) 1. ♙g2 ♜xh5 2. ♜g4+ ♜d5
- 4) 1. ♜f6 ♜h6 2. ♜d7 (*Fritz, 1983*)
- 5) 1. f4+ ♜xf4 (1. ... ♜xf4 2. ♜e6+) 2. ♜xa4
- 6) 1. ♜b2+ ♜g1 2. ♜a2! ♜xa2+ (2. ... ♜xa2 patt) 3. ♜b2 (*Herbstmann, 1934*)
- 7) 1. ♜xf4 ♙xf4 2. e4 (*Akerblom, 1963*)
- 8) 1. ♙d7+ ♜b4 2. g4 (*Gurvich, Pogosjants, 1964*)
- 9) 1. ♜h6 ♜xh6 2. g6 ♜hf5
- 10) 1. ♙a3 bxa3 patt (*Krikheli, 1980*)
- 11) 1. ♜e5 ♙c8 2. ♜f3+
- 12) 1. ♜xc2 ♙xc2+ 2. ♜a3 ♜c3 3. ♜b2 (*Rinck, 1937*)

19 - Endspiel / Patt vermeiden: A

- 1) 1. ♜a5+ (1. ♜xd5? patt) 1. ... ♞xa5 2. b7+ ♜a7 3. b8♞+ ♜a6 4. ♞b7# (*Kakovin, 1972*)
- 2) 1. ♙g7+ (1. ♜xg1? b1♞+ 2. ♜xb1 patt) 1. ... ♞xg7 2. ♜h1+
- 3) 1. ♞e1 ♜xe1+ 2. ♜h2
- 4) 1. ♙g4+ (1. ♙xf5? patt) 1. ... ♞xg4 (1. ... ♜xg4 2. ♜h6+ ♜xg3 3. ♜xf5+ ♜g4 4. ♜e4) 2. ♜f6+ ♜g6 3. ♜xg4
- 5) 1. ♜f2 (1. ♜xa2 patt ; 1. ♜f2+ ♜e1 2. ♜xa2 patt) 1. ... a1♞ 2. ♜f1+ (*Nadareishvili, 1989*)
- 6) 1. ♙g1 g2 2. ♜f2 (*Gorgiev, 1937*)
- 7) 1. ♞d6 ♞xd6+ 2. e5+
- 8) 1. f4 ♞xc1+ 2. ♜xc1 ♜xe3 3. f5; 1. ... ♞g6 2. ♜c3+
- 9) 1. c3+ ♞xc3 2. ♜d8+ ♜c5 3. ♜c8+ ♜d4 4. ♜xc3 ♜xc3 5. ♜g5 (*Dawson, 1923*)
- 10) 1. f7+ (1. ♙xe6? patt) 1. ... ♜xf7 (1. ... ♜xe7 2. ♙xe6) 2. ♙h4
- 11) 1. ♜b4 (1. ♙xb6? patt) 1. ... ♞xb4 (1. ... ♞a5 2. ♙d2+ ♜d4 3. ♜c6+ ; 1. ... ♜xb4 2. ♙xb6) 2. ♙d2+

♠d4 3. ♙xb4 (*Dawson, 1922*)

12) 1. ♖b4+ (1. ♖xb2 ♖a5+ 2. ♜b7 ♖b5+) 1. ... ♜g5 2. ♖xb2

20 - Remis / Dauerschach: A

- 1) 1. ... ♜f4+ (1. ... ♜xg3+ 2. ♜e1) 2. ♜g1 ♜e2+ 3. ♜f1 ♜f4+
- 2) 1. ♜h8+ ♜d7 (1. ... ♜f8 2. ♜xf6) 2. ♜h3+ ♜e8 3. ♜h8+
- 3) 1. ♜f5+ (1. ♖xh2+ ♜g5 2. ♖xh8 a2 3. ♖h1 a1♜ 4. ♖xa1 ♖xa1) 1. ... ♜h5 2. ♜g7+ ♜h6 3. ♜f5+
- 4) 1. ... ♜f5+ 2. ♜f1 (2. ♜h1 ♜g3#) 2. ... ♜e3+ 3. ♜g1 (3. ♜e1 ♙c3#)
- 5) 1. ... ♖d1+ (1. ... ♜e1+ 2. ♙f1) 2. ♙xd1 ♜e1+ 3. ♜h2 ♜h4+ 4. ♜g1 ♜e1+ (*Khalifman-Salov, Wijk aan Zee 1991*)
- 6) 1. ♙b2+ ♜h6 (1. ... ♜g8 2. ♜f6+; 1. ... ♜h7 2. ♜f6+; 1. ... ♜g6 2. ♜e5+; 1. ... ♜f7 2. ♜e5+) 2. ♙c1+ ♜g7 (2. ... ♜h5 3. ♜f6+=) 3. ♙b2+= (*Kasparian, 1958*)
- 7) 1. ♜d7+ ♜f7 2. ♜e5+ ♜f6 3. ♜d7+
- 8) 1. ... ♖h1+ 2. ♜f2 ♖h2+
- 9) 1. ♜f8 b1♜ 2. ♜f7+ ♜h7 3. ♜xg5+ ♜h8 4. ♜f7+
- 10) 1. ♜h4+ ♜g7 2. ♖e7+ ♖xe7 3. ♜xe7+ ♜g8 4. ♜e8+ ♜g7 5. ♜e7+ ♜h6 6. ♜h4+ (*Agrest-Dubinka, 1999*)
- 11) 1. ♙d7+ ♜d8 2. ♙b6+ ♜e7 3. ♙c5+ (*Anand-Gelfand, München 1994*)
- 12) 1. ♖d8+ ♙f8 (1. ... ♜h7 2. ♜f6+ ♜g7 3. ♜h5+) 2. ♜f6+ ♜g7 3. ♜h5+ ♜h7 4. ♜f6+

21 - Remis / Dauerschach: B

- 1) 1. ... ♖f6+ 2. ♜e7 ♜f5+ 3. ♜e8 ♜d6+ 4. ♜e7 ♜f5+
- 2) 1. ... ♜f3+ 2. gxf3 ♖e2+
- 3) 1. ♜xf6+ (1. ♜g5+ ♜h8 2. ♜h4+ ♜h7) 1. ... ♜xf6 2. ♜g5+
- 4) 1. ♖g8+ (1. ♖xh7+ ♜xh7 2. ♜h4+ ♜g6) 1. ... ♖xg8 (1. ... ♜xg8 2. ♜g5+ ♜h8 3. ♜f6+) 2. ♜f6+ ♖g7 3. ♜d8+ ♖g8 4. ♜f6+
- 5) 1. ... ♙g2+ 2. ♖xg2 ♜e1+ 3. ♖g1 ♜xe4+
- 6) 1. ♖e7 d1♜ (1. ... h5 2. ♖e8+) 2. ♖e8+ ♜f7 3. ♖e7+
- 7) 1. ♙f8+ ♖g7 2. ♖xg7+ ♜h6 3. ♖g8+ ♜h7 4. ♖g7+
- 8) 1. ♜f8+ (1. ♜c1 ♜xe5 ; 1. ♜c4 ♜f3) 1. ... ♖xf8 2. ♜g6+ ♜h7 3. ♜xf8+ ♜h8 4. ♜g6+
- 9) 1. ... ♜e1 2. h4 ♜f3+ 3. ♜g2 ♖g1+
- 10) 1. ... ♜d4+ 2. ♜f2 ♜d1+ 3. ♜e1 ♜d4+ 4. ♜f2 ♜d1+
- 11) 1. ♖g4+ ♜h5 (1. ... ♜h3 2. ♖g1+ ♜xf5+ 3. ♜xf5) 2. ♖g5+ ♜h6 3. ♖g6+ ♜h5 (3. ... ♜xg6 Patt) 4. ♖g5+ ♜h4 5. ♖g4+ ♜h5
- 12) 1. ♜f8+ ♜xf8 2. ♖d8+ ♜g7 3. ♙f8+ ♜g8 4. ♙e7+

22 - Remis / Mix: A

- 1) Zeichnung
- 2) Zeichnung
- 3) 1. ♙b3+ ♜f5 2. ♙c2+ ♜e6 3. ♙b3+
- 4) 1. ... ♖g8 2. ♜e6 ♖xg7+
- 5) 1. ♜d5+ ♜xd5 patt (1. ... ♜xd5 patt)
- 6) 1. ... ♜c1+ (1. ... ♜xb2 2. ♙c2 ♜d6 3. ♖b1 ♜bxc4 4. bxc4 ♜xc4) 2. ♜e1 ♜d3+ 3. ♜e2 ♜c1+ 4. ♜e1 ♜d3+ (*Arlandi-Wells, Linares 1995*)
- 7) 1. ♜f1 ♙h4 2. ♜g3+ ♙xg3 patt (*Pogosjants 1976*)
- 8) 1. ♜g5+ ♜f8 (1. ... ♜f6? 2. ♜e4+ ♜e7 3. ♜xd6+) 2. ♜xh7+ ♜f7 (2. ... ♜g8? 3. ♖xe8+ ♜xh7 4. ♖d8) 3. ♜g5+ (*Endicott 1940*)
- 9) 1. ♜f7+ ♖xf7 2. ♖g8+ ♜xg8 patt (*Presniakov 1993*)
- 10) 1. ♜d2 b2 2. ♜c4 b1♜ 3. ♜a3+ (*Dannikov 1928*)
- 11) 1. ♖c4 ♖c2 (1. ... ♜a8? 2. ♖c1#) 2. ♖b4+ (2. ♖xc2 ♜d4+ 3. ♖d2 ♜g1+) 2. ... ♖b2 (2. ... ♜b2 3. ♖xb2+ ♜xb2=) 3. ♖c4 (*Nadareishvili 1972*)
- 12) 1. g3+ ♜g4 2. ♙c3 ♙xc3 patt (2. ... ♜e7+ 3. ♜h6 ♙xc3 patt; 3. ... ♜f7+ 4. ♜h7 ♙xc3 patt) (*Petrov, 1934*)

23 - Fangen: Jagen: A

- 1) 1. ♔d2 ♖c5 (1. ... ♗a4 2. b3) 2. ♔b4 (2. b4? ♗xf2)
- 2) 1. ♖b3 ♗a4 2. ♔b5
- 3) 1. ... ♔f4 2. ♗d3 ♔f5
- 4) 1. ♘g3 ♗g4 2. h3
- 5) 1. ♖b3 ♗a5 2. ♔b6
- 6) 1. ♖b5 ♗xc3 2. ♔b2
- 7) 1. ... ♔g5 2. ♗d3 ♘e5
- 8) 1. ... d4 2. ♗f4 g5
- 9) 1. ♔f4 ♗d5 2. c4
- 10) 1. g4 ♗a5 (1. ... ♗f6 2. ♔g5) 2. ♔d2
- 11) 1. e4 ♔e6 (1. ... ♔xe4 2. ♘xe4) 2. d5
- 12) 1. ♘d2 ♗b2 2. ♖a2

24 - Fangen: Verteidigung ausschalten: A

- 1) 1. ♔xf7+ ♘xf7 2. ♘e6
- 2) 1. ♖xf5 gxf5 2. ♔d2 ♖xc4 3. bxc4
- 3) 1. ♖xc8 ♖xc8 2. b3
- 4) 1. ♘xf6+ ♗xf6 2. f5
- 5) 1. ... ♔d4+ 2. ♔h1 h4
- 6) 1. ... ♖h5 2. ♔xh5 g5
- 7) 1. ♔xf6 ♔xf6 2. f4
- 8) 1. ♔xd5 ♔xd5 2. ♔c7
- 9) 1. ... b5 2. ♘c5 ♖a3
- 10) 1. ♔xd4 exd4 2. ♘a4 (*Iskusnih-Nenashev, Omsk 1996*)
- 11) 1. ♘c4 ♗f5 2. f3
- 12) 1. ♖e1 ♔f7 2. f5

25 - Fangen: Richten: A

- 1) 1. f4 ♘d7 2. f5
- 2) 1. ... ♔h6+ 2. ♔b1 ♔f4
- 3) 1. g4
- 4) Zeichnung
- 5) 1. ... ♖f4+ 2. ♔g1 ♖f8
- 6) 1. ♗h5 g6 2. ♗c5
- 7) 1. ♘f5 ♔d8 2. ♘h4
- 8) 1. ♔e7 ♖d7 2. ♔g5
- 9) 1. ... ♘e5 2. ♔b3 ♔g4
- 10) 1. ♖d8+ ♔h7 2. ♔d6
- 11) 1. ♔d6 ♖d8 2. b3
- 12) 1. e5 ♘e4 2. ♘a4

26 - Fangen: Hinlenken: A

- 1) 1. ... axb4 2. ♗xa8 ♘b6
- 2) 1. f6 ♗xf6 2. ♔g5
- 3) 1. e5 ♗xe5 2. ♔f4
- 4) 1. ... g5 2. ♗xh5 ♔g4
- 5) 1. ... c6 2. ♗xc6+ ♔d7
- 6) 1. ... axb5 2. ♗xa8 ♘b6
- 7) 1. ♖xe4 ♗xe4 2. ♔c6
- 8) 1. ... ♘xe5 2. ♗xe5 ♖d5
- 9) 1. b6 ♔xb6 2. ♘d5
- 10) 1. ... axb4 2. ♔xb4 c5

- 11) 1. c3 ♖xc3+ 2. ♕d2
- 12) 1. b4 ♖xb4 2. ♜c6

27 - Fangen: Räumen: A

- 1) 1. ... ♜xf3+ 2. ♕xf3 ♕f6
- 2) 1. ♜xd5 exd5 2. ♕c7
- 3) 1. e5 ♕xe5 2. ♕f3
- 4) 1. ♖xd8 ♜xd8 2. ♜d1
- 5) 1. ♜g5+ ♖xg5 2. ♕d1
- 6) 1. ♖h1 fxg4 2. ♜g1
- 7) 1. g4 fxg4 2. ♜g3
- 8) 1. e5 dxe5 2. ♜e4
- 9) 1. ♖d1 ♜e4 2. ♕e1
- 10) 1. ... ♖d8 (1. ... ♖c8 2. ♜c4 ♕e8 3. ♜xb6) 2. ♜c4 ♕e8
- 11) 1. ... ♕h4 2. ♖f1 f6
- 12) 1. d6 ♕xd6 2. ♜d5

28 - Fangen: Mix: A

- 1) 1. ... c5 2. ♖d1 c4
- 2) 1. a3
- 3) 1. ♜xe4 ♖xe4 2. ♕f3
- 4) 1. ... f5 2. ♕d3 f4
- 5) 1. ... ♖f7
- 6) 1. ♕g5 hxg5 2. hxg5
- 7) 1. ... ♜xe4 2. fxe4 ♕e5
- 8) 1. d5 cxd5 2. f5
- 9) 1. ... ♜g4 2. ♖e2 f6
- 10) 1. b4 ♕xe2 2. ♖xe2
- 11) 1. ♖xe5 ♖xe5 2. ♕f4
- 12) 1. ♕g5 ♖f5 2. g4

29 - Fangen / Mix: B

- 1) 1. ♕c3 ♖b5 2. ♕f1
- 2) 1. ... ♜d2+ 2. ♖b4 ♜f3
- 3) 1. ♖f1 ♜d7 2. ♕b3 ♜c5 3. ♕xa4
- 4) 1. ... ♜xg3 2. hxg3 ♕d3
- 5) 1. ♖xg5 hxg5 2. ♕g3
- 6) 1. ♜xc8 ♖xc8 2. ♜xf5
- 7) 1. ♕xd4 (1. 0-0-0? c5) 1. ... ♖xd4 2. ♖d1
- 8) 1. d5 exd5 2. ♜d4 ♖xd6 3. exd6
- 9) 1. ... ♖f8 2. ♖d5 c6
- 10) 1. b4 ♜g6 2. ♕c4
- 11) 1. ... d4 2. ♖xd4 ♕c5
- 12) 1. ♜e6 ♜e8 2. ♖e5

30 - Kleiner Plan / Aktivität erhöhen: A

- 1) 1. ♖c1 ♜bd7 (1. ... ♕d8 2. ♜d5 ♖xa2 3. ♜c7+) 2. ♜d5
- 2) 1. ... ♜b4 2. ♖b3 ♜d3+
- 3) 1. ♜g3 (gefolgt von 2. ♜e4)
- 4) 1. ♕e7 (1. ♖xh4? ♖d7) 1. ... ♖c7 2. ♕f6 ♖f8 3. ♖xh4 ♖e8 4. ♖h7
- 5) 1. ♜b5 ♖b6 2. ♜d6+
- 6) 1. ♜b5 ♖d8 2. ♜d6
- 7) 1. ♕g5 ♖d7 2. ♕f6+ ♖g8 3. ♖d2

- 8) 1. ♖e4 ♗b8 2. ♖d6
- 9) 1. ... ♖d5 2. ♗f2 f5 3. ♗f3 ♖e3
- 10) 1. ♗d6! (1. ♗d2 d5)
- 11) Zeichnung
- 12) Zeichnung

31 - Kleiner Plan / Verwundbarkeit ausnutzen: A

- 1) 1. ... ♗f8 und 2. ... ♗c5
- 2) 1. ♗e1 ♗xc1 2. ♗xc1
- 3) 1. ♗d1 und 2. ♗b3
- 4) 1. ♗a5 (droht 2. ♗xb6 und 2. c5)
- 5) 1. ♗f4 ♗g7 2. ♗xe7+ ♖xe7 3. ♗f7+
- 6) 1. ♖b5 ♖f8 2. ♖c7
- 7) 1. ... ♗a3 2. ♗xa3 ♗xc3+
- 8) 1. ... ♗b7 und 2. ... ♗a6+
- 9) 1. ... ♗a6 (droht 2. ... ♗xc3 oder 2. ... ♗xe2) 2. ♖a4 ♗b5, und Schwarz gewinnt immer Material, e.g.
3. ♖ac3 ♗xc3 4. ♖xc3 ♗xf1+ 5. ♗xf1 ♗xf1 6. ♗xf1
- 10) 1. ... ♗g5 2. h4 ♗h6
- 11) 1. ... ♗ag8 2. g3 ♗xf3
- 12) 1. ♗c1 ♖h5 2. g3

32 - Kleiner Plan / Verwundbarkeit ausnutzen: B

- 1) 1. ♗g3 ♗g6 2. ♗e5
- 2) 1. ♗a3 (♗a7 ist nicht zu decken: 1. ... a6 2. ♗xb6 oder 1. ... ♗a8 2. ♗xb6)
- 3) 1. ... ♗xd4 2. ♗xd4 ♗c6
- 4) 1. ... ♗a8 2. ♖e2 (2. ♗d1 ♗c6) 2. ... ♗g4
- 5) 1. ♖a4 ♗c7 (1. ... ♗ae8 2. ♖xb6) 2. ♖e6
- 6) 1. ♖g3 ♗d7 2. ♖xf5
- 7) 1. ... ♗h5
- 8) 1. ♗xh6 ♗xh6 2. ♗b3
- 9) 1. ... a4 2. ♗c2 ♗d5; 1. ... c4? 2. ♗xd4
- 10) 1. ♖h4 f5 2. ♗xg6+
- 11) 1. ♗f5 (1. ♗f6 ♗d7)
- 12) 1. ♗d6 ♗g7 2. ♖xc7+ ♖f8 3. ♖xa8

33 - Kleiner Plan / Stellung öffnen: A

- 1) 1. ... e4 2. dxe4 (2. ♖d2 exd3 3. exd3 ♗e8+ 4. ♖d1 ♗e7) 2. ... fxe4 3. ♖d2 ♗xf2+
- 2) 1. e5 ♖g8 2. exd6
- 3) 1. e6 fxe6 2. ♗h5+ g6 3. ♗h3
- 4) 1. ... f6 Weiß kann den Materialverlust nicht verhindern.
- 5) 1. ... h5 2. h3 hxg4 3. hxg4 ♗h4 4. f3 ♗ah8
- 6) 1. ... ♗xd5 2. exd5 (2. ♗xd5 ♗h4+ ; 2. ♖xd5 ♗xb2 3. 0-0 ♗ab8) 2. ... ♗fe8+
- 7) 1. ... f6 2. exf6 ♗xf6
- 8) 1. d5 ♖xd5 2. ♖xd5 cxd5 3. ♗xd5 ♗e8 4. ♗d7
- 9) 1. ... f6 2. exf6 ♗xf6
- 10) 1. f4 gxf4 2. ♗xf4
- 11) 1. ... f5
- 12) 1. d4 exd3 2. ♗xd3+

34 - Kleiner Plan / Mix: A

- 1) 1. ... f5 (1. ... ♗xf3 2. gxf3 f5 3. exf5 ♗xf5 4. d4 ♗xc2+ 5. ♖xc2) 2. h3 ♗xf3 3. gxf3 f4 4. ♗h2
- 2) 1. ... ♗f6 2. h3 (2. ♖h1 ♗ad8) 2. ... ♗xf3 3. ♗xf3 ♗xf3 4. gxf3 dxe3
- 3) 1. ... f5 (1. ... ♗ad8 2. cxd4 cxd4 3. ♗ac1 (3. ♖xd4 ♖c4)) 2. e5 (2. cxd4 ♖c2)

- 4) 1. h3 (1. ♖c6? ♗xb2; 1. ♙a1? ♗e5) 1. ... ♙h5 2. ♗c2 (2. g4 ♙g6 3. ♗e2)
- 5) 1. ... d4 2. exd4 ♙xd4 3. ♖f1
- 6) 1. e6 fxe6 2. ♗xg6 (2. b4 cxb4 3. ♗xg6)
- 7) 1. ♙g5 ♗e6 2. ♙xf6 gxf6 3. ♗g4+ (3. g4 f5) 3. ... ♖f8 4. ♗h4 ♖g7
- 8) 1. ... ♗xe2 (1. ... ♗xb3 2. cxb3 d6 3. ♗c1) 2. ♗xe2 d6 (2. ... 0-0 3. 0-0-0 d6 4. ♗d3) 3. 0-0-0 ♙e6 4. ♗d2 d5
- 9) 1. ♗a6 (1. ♗a5 a6 2. ♗e1 ♗c6 3. ♗ea1 ♗b6) 1. ... ♗d8 2. ♗e1 ♗d7 3. ♗ea1 ♙f6 4. ♗1a5 g5 5. ♙g3 ♗b7 6. ♙d6+ ♖d7 7. ♙c5 ♙d8 8. ♗xa7
- 10) 1. ♙d4 ♗d8 2. ♗c1
- 11) 1. ♗f3 ♗d7 (1. ... e4 2. ♗d4 ♗d7 3. ♙h3 exd3 4. ♗xe8+ ♗xe8 5. ♗xd3) 2. ♗xe5 ♗xe5 3. ♗ce2
- 12) 1. h4 ♗d8 (1. ... ♗b7 2. h5) 2. ♗f7

35 - Kleiner Plan / Verwundbarkeit ausnutzen: C

- 1) 1. ... ♗c1+ 2. ♖g2 ♗f6
- 2) 1. ♗c7 ♗xc7 2. ♙xc7
- 3) 1. ♗h6 ♗d7 (1. ... ♗g5 2. ♙xf7+) 2. ♗xg6+
- 4) 1. ♙d4 c6 2. ♗g4 ♗e7 3. ♗h5+
- 5) 1. ... ♗e6 2. ♗e4 ♗xe4 3. ♗xe4 ♙xb2
- 6) 1. ♗db5
- 7) 1. ♗c8 ♗d7 2. ♗c7+ ♖a8 3. ♙d4
- 8) 1. ... ♗h5 (1. ... ♙c5 2. ♗xb7 ♗h5)
- 9) 1. ♗b5 ♗a8 (1. ... a6 2. ♗a7 ♗a8 3. ♙xb6) 2. ♗c7
- 10) 1. ♗fe1 ♗f7 2. ♗g5 ♙f5 3. ♗xd4 (3. ♗e2 ♗d7 4. ♗xf7 ♖xf7) 3. ... ♗f6 4. ♗e3 ♖f8
- 11) 1. ... ♗h5 (1. ... ♗xf2+ 2. ♖h2 ♗h5 3. ♗c4) 2. ♖g2 ♗e2 (2. ... ♗g8+? 3. ♖h2)
- 12) 1. ... ♗a2 2. ♗d4 e3 (Gelfand-Svesnikov, Ljubljana, 1995)

36 - Bauernendspiel / Technik: A

- 1) 1. ... h5 (1. ... ♖e5 2. ♖g4 a5 3. bxa5 bxa5 4. a4 ♖f6 5. ♖h5 ♖xf5 6. ♖xh6 g4 7. hxg4+ ♖xg4 8. ♖g6 ♖f4) 2. f6 ♖e6 3. ♖e4 ♖xf6 4. b5 ♖e6 5. a4 ♖d6 6. ♖d4 g4 0-1
- 2) 1. ♖d5 (1. ♖c5 ♖e6 2. ♖c4 ♖d6 3. ♖xc3 ♖c5) 1. ... ♖f6 2. ♖d4 ♖e6 3. ♖xc3 ♖d5 4. ♖b4 1-0
- 3) 1. a4 ♖g8 2. b4 ♖f7 3. a5 1-0
- 4) 1. ... cxb3 (1. ... c3+ 2. ♖c2, und der schwarze König kann nie mehr eindringen.) 2. ♖xb3 ♖c5 3. ♖c2 ♖c4 0-1
- 5) 1. ♖d3 ♖c5 2. g3 1-0
- 6) 1. e4+ dxe4+ 2. ♖e3 ♖e6 3. ♖xe4 ♖d6 4. ♖f5 (oder 4. f5) 1-0
- 7) 1. e4 (1. e3 ♖d5) 1. ... dxe3 2. ♖xe3 1-0
- 8) Zeichnung
- 9) 1. ♖h2 (1. ♖f2 ♖h3 2. c7 ♖h2 3. c8♗ g1♗+ 4. ♖xf3=) 1. ... ♖f4 2. c7 ♖e3 3. c8♗ 1-0
- 10) 1. f4 (1. ♖e3 e5 2. f4 e4) 1-0
- 11) 1. g5 (1. ♖a8 ♖c8 2. g5 hxg5 3. g4) 1. ... hxg5 (1. ... h5 2. g3 ♖c8 3. ♖b6 ♖b8 4. ♖c6) 2. g4 ♖c8 3. ♖b6 1-0
- 12) 1. g4+ (1. a4 ♖e4 2. ♖g2 – 2. g4 h5 – 2. ... h5 3. ♖h3 g5) 1. ... ♖e5 2. g5 ♖d5 3. ♖g2 ♖c4 4. ♖f3 ♖b4 5. ♖e4 ♖a3 6. ♖e5 ♖xa2 7. ♖f6 ♖b3 8. ♖g7 ♖c4 9. ♖xh7 1-0

37 - Bauernendspiel / Verteidigen: A

- 1) 1. b5 b6 (1. ... ♖b4 2. b6 ♖b5 3. ♖c3 ♖xb6 4. ♖b4=) 2. ♖d2 ♖c4 3. ♖c2 ♖xb5 4. ♖b3
- 2) 1. ♖f2 (1. b4 e4 2. ♖f2 ♖d2 3. b5 e3+ 4. ♖f3 e2 5. b6 e1♗) 1. ... ♖d2 2. ♖f3 ♖d3 3. ♖f2 e4 4. ♖e1 ♖c3
- 3) 1. g6 (1. ♖h5? d3 2. g6 d2 3. g7 d1♗+) 1. ... ♖xg6 2. ♖g4
- 4) 1. ♖f2 (1. ♖g3 f4+ 2. ♖f2 g3+ 3. ♖f1 ♖f5 4. ♖e2 ♖e5 5. ♖f1 ♖d4 6. ♖e2 ♖c3 7. ♖f1 ♖d2) 1. ... ♖f4 2. fxg4 fxg4 3. ♖g2 g3 4. ♖g1 ♖g4 5. ♖g2 ♖h4 6. ♖g1 ♖h3 7. ♖h1 g2+ 8. ♖g1 ♖g3 Patt
- 5) 1. ... ♖g2 (1. ... e4 2. ♖d6 ♖g2 3. ♖d5 ♖f3 4. ♖d4 und Weiß gewinnt) 2. ♖d6 ♖f3 3. ♖xe5
- 6) 1. ♖h8! (1. ♖f8? ♖f6 2. ♖g8 ♖e5)

- 7) 1. ... ♖h5 2. ♗xf4 ♕xh4
- 8) 1. ... ♖a4! (1. ... ♖b4? 2. b3) 2. b3+ ♖b4
- 9) 1. b5! axb5 2. b4 ♖b1 Patt
- 10) 1. ♖a8!
- 11) 1. e5! (1. ♖f5 ♖d3) 1. ... fxe5+ 2. ♖xe5
- 12) 1. ♖b3! (1. c4? bxc3ep) 1. ... ♖e2 2. c4! (2. c3? a2! 3. ♖xa2 bxc3) 2. ... bxc3ep 3. ♖xc3

38 - Bauernendspiel / Verteidigen: B

- 1) 1. f4 (1. ♖e4 ♖g4!; 1. ... ♖g5? 2. ♖xe5 h4 3. f4+ ♖h6 4. ♖e4!) 1. ... exf4+ 2. ♖xf4
- 2) 1. g5 ♖g4 2. ♖xc4 ♖xg5 3. ♖d3 ♖g4 4. ♖e2 ♖g3 5. ♖f1
- 3) 1. ♖a1! ♖c1 2. ♖a2 ♖c2 3. ♖a1 ♖b3 4. a4!
- 4) 1. a4 ♖b4 2. a5 ♖xa5 3. ♖a3
- 5) 1. ♖b6 (1. a6? bxa6 2. ♖xc6 ♖b4) 1. ... c5 2. a6! bxa6 3. ♖xc5
- 6) 1. ... ♖d4 (1. ... h4 2. ♖f5 h3 3. gxh3 ♖d6 4. ♖f6 ♖d7 5. h4 ♖e8 6. ♖g7; 1. ... ♖c6 2. ♖f5) 2. ♖f5 ♖e3 3. ♖g5 ♖f2
- 7) 1. ... ♖d2 (1. ... ♖c2 2. ♖e6 ♖d3 3. ♖d5) 2. ♖e6 ♖e3 3. ♖d5 ♖f4
- 8) 1. ... ♖h1 (die richtige Route; nach ♖xa7 sollte Schwarz in der Lage sein, ♖c7 zu spielen)
- 9) 1. ... ♖f1 (1. ... ♖h1 2. ♖f2 ♖h2 3. ♖e3 ♖g3 4. ♖d4 ♖f4 5. ♖c5 ♖e5 6. ♖b6 ♖d6 7. ♖xa6) 2. ♖f3 ♖e1 3. ♖e3 ♖d1 4. ♖d3 ♖c1 5. ♖c4 ♖b2 6. ♖c5 ♖b3 7. ♖b6
- 10) 1. ♖d7 (1. ♖d6 h5) 1. ... h5 2. ♖e8 ♖g5 3. ♖f7
- 11) 1. a3 ♖b3 2. a4 ♖xa4 3. ♖xc2 ♖a3 4. ♖b1
- 12) 1. ... ♖h3 (auf diese Weise wird der König nicht vom weißen König belästigt; er muss nach c8 gehen)

39 - Abzugsangriff: A

- 1) 1. ♖e2 ♖e7 2. ♖xa6 ♖d8 3. 0-0
- 2) 1. ♖g4 g6 2. ♗h6+
- 3) 1. ♖f3 0-0 2. ♗f6+
- 4) 1. ♖a4+ ♗d7 (1. ... ♖d7 2. ♗b5 ; 1. ... ♖d8 2. ♖d1) 2. ♗f7+
- 5) 1. ♖d5 ♖c1+ 2. ♖f1+
- 6) 1. ♖d1+ ♖g7 2. ♗h6+
- 7) 1. ... ♖g8 2. ♖xe1 ♗xd4+ 3. ♖h1 ♖g1#
- 8) 1. ... ♖b6 2. ♖f2 (2. ♖ac7 ♖xg4+ 3. ♖f2 (3. ♖h1 ♖xe3 4. fxg4 ♗e4#) 3. ... ♖g2+ 4. ♖xg2 ♖xe3) 2. ... ♖xa7
- 9) 1. ♖b4 ♗a6 2. ♗xc8++ ♖e8 3. ♖e7#
- 10) 1. ... ♖f7 2. ♖e7 ♖g1+ 3. ♖xg1 ♖xh5
- 11) 1. ... ♖g5+ 2. ♖h2 ♖h6+
- 12) 1. ♖c5 (1. ♖e7+ ♖g8 2. ♖d8+ ♖h7 3. ♖xc8 ♖xc8) 1. ... ♖xc5 (1. ... ♖b8 2. ♖d8#) 2. ♖d8#

40 - Abzugsangriff: B

- 1) 1. ♗b3 ♖e5 (1. ... ♖g7+ 2. ♖g4+) 2. ♖c5+
- 2) 1. ♖d8 (1. ♖c8 ♖e7) 1. ... ♖b1+ 2. ♗g6#
- 3) 1. ♗d3 ♖g1 2. ♖c3#
- 4) 1. ♖h4! (1. ♖g6+? ♖f7 2. ♗h5 ♖d5 3. ♖g5+ (3. ♖h4 ♗e4! 4. ♖g4+ ♖xh5+ 5. ♖xh5 ♗f3) 3. ... ♖f6) 1. ... ♗d5 (1. ... ♗e4 2. ♗f3) 2. ♗e6+
- 5) 1. ♗h3 ♖xc7 (1. ... ♖xc7 2. ♖c4+ ♖d8 3. ♖c8#) 2. ♖g8#
- 6) Zeichnung (mehrfache holländische Damenmeisterin Peng)
- 7) 1. ♖b1+ ♖g2 2. ♖xf2+
- 8) 1. ♖f8 ♖xh7 2. ♖g6+
- 9) 1. ♖b3 ♖f5 (1. ... ♗c5 2. ♗g5+ ; 1. ... ♖h7 2. ♗g5+; 1. ... g5 2. ♖e6+ ♖f3 3. ♗e5+) 2. ♗h6+ gxh6 3. ♖xg8
- 10) 1. ♗f1 g1♖ 2. ♗d3+
- 11) 1. ♖c8 ♖f7 (1. ... ♗f5 2. ♖xf5) 2. ♗c5
- 12) 1. ♖b5 ♖e4 (1. ... ♖a1 2. ♗d4+ ♖xd4 3. ♖e5+; 1. ... ♖c1 2. ♗xa3+; 1. ... ♖d1 2. ♖d7+; 1. ... ♖e4

2. ♖b7+; 1. ... ♖e6 2. ♖b3+; 1. ... ♖h4+ 2. ♙e7+; 1. ... ♖g3 2. ♙f2+; 1. ... ♖h1 2. ♖b7+; 1. ... ♙e6
2. ♖e8+; 1. ... ♙xf4 2. ♙f2+) 2. ♖e8+

41 - Abzugsangriff: C

- 1) 1. ♖d6+ ♙g8 2. ♚e8+ ♚xe8 3. ♖xf4
- 2) 1. ... ♚a5 2. ♚d8+ ♙e8#
- 3) 1. ♖h2
- 4) 1. ♙c7 ♗d5 2. ♙d6+
- 5) 1. ♖f5 ♚d8 2. ♗f6+ (2. ♗d6+)
- 6) 1. ... ♗d2 2. ♚f2 ♗xf3+
- 7) 1. ♖e3 ♚c7 2. ♗d5+ exd5 3. ♖xa3+
- 8) 1. ♖g5 ♗d7 (1. ... ♗d5 2. ♗h6+) 2. ♚xd7
- 9) 1. ♗g4 ♖h5 2. ♗f6+
- 10) 1. ♖h4+ ♙f5 2. g4+
- 11) 1. ♖b3+ ♙e8 2. ♙xg6+ hxg6 3. ♖xf3
- 12) 1. ♙f5 ♖f7 2. ♙h7+

42 - Endspiel / Strategie: A

- 1) 1. c5 bxc5 2. ♗c4
- 2) 1. ♚c1 (1. ♙f2 ♙c2 2. ♚c1 ♙d3 3. ♚c5 ♙c4 4. a3 ♙d8; 1. ♚e2 b4; in beiden Fällen kommt Weiß nicht einfach weiter.) 1. ... ♙d8 2. ♙f2 ♙d7 3. ♙e3
- 3) 1. ... e4 2. ♚d1 ♚f8
- 4) 1. b5 (sonst spielt Schwarz b5); 1. a4 ist auch möglich.
- 5) 1. ... a4 2. ♙c2 axb3+ 3. ♙xb3 ♗g6 und ♗h4
- 6) 1. b4 Der Läufer auf a3 ist verloren! Der weiße König zieht nach b3.
- 7) 1. g5 (tauscht den schwarzen Freibauern gegen einen weniger wichtigen Bauern ab.) 1. ... ♙xg5 (1. ... ♙e5 2. f4) 2. ♚xc3
- 8) 1. d5 (sonst blockiert Schwarz mit Sd5 den d-Bauern, und behält Weiß einen schlechten Läufer.) 1. ... ♗e8 1. ... ♗xd5 2. ♙xg7, und Weiß steht etwas besser.
- 9) 1. b4 axb4+ 2. cxb4 (*Aronin-Boleslavsky, Moskau, 1952*)
- 10) 1. a5 (sonst erhält Schwarz sich mit ♙c6 seine Bauernstruktur.)
- 11) 1. ... d4+ 2. ♙xd4 ♗d5 3. g3 ♗xb4
- 12) 1. ... ♙e5 2. ♚xc6 bxc6

43 - Endspiel / Strategie: B

- 1) 1. ♚a2 (1. ♚f2 ♚a7) 1. ... ♚b7 2. ♚a6
- 2) 1. ... a5 (verhindert, dass Weiß mit b4 einen Freibauern auf der c-Linie bilden kann.)
- 3) 1. ... c6 2. ♗e6 cxb5 3. axb5 a4
- 4) Zeichnung (*Genna Sosonko*)
- 5) 1. ♙e2 (der König muss im Endspiel mitspielen.)
- 6) 1. ♗g1 (Springer auf ein besseres Feld: f3)
- 7) 1. ... f6 (1. ... c5 2. ♙xe5+ ♙xe5 3. ♚d1)
- 8) 1. ♖d6+ ♖xd6 (1. ... ♙g8 2. ♖xb6 axb6 3. ♗d6) 2. ♗xd6
- 9) 1. ♙f7 ♙b4 2. ♙g6 ♙a3 3. ♙f1 ♗g3+ 4. ♙f2
- 10) 1. ... ♗e5 2. ♖b8+ ♙h7 3. ♖xb5 ♗g4+ 4. ♙g1 ♖b3
- 11) 1. ♚d7 ♚e8 2. ♚c4
- 12) 1. ♙g5 (1. ♗g5 ♙xg5 2. ♙xg5, und der Gewinn ist wegen der ungleichfarbigen Läufer nicht einfach.)

44 - Endspiel / Taktik: A

- 1) 1. ♗d4 ♙g3 (1. ... ♖d8 2. ♗e6+) 2. ♗c6
- 2) 1. d4+ ♙xd4 2. ♚c8
- 3) 1. ... b5 (1. ... ♚a1+ 2. ♙h2 b5 ♗d2) 2. ♗d6 (2. ♚d7 ♚a1+ 3. ♙h2 ♙g1+) 2. ... ♙e5 3. ♗xb5 ♚a1+

- 4) 1. ♖c7 ♘d4 2. ♗e6+
- 5) 1. ... ♗a5
- 6) 1. ♗e3! ♗d4 (1. ... ♗a4 2. ♗d5 ♖d7 3. ♗xe7+ ♖d6 4. ♗d7+) 2. ♗xe7+
- 7) 1. ♗h6 g4 2. hxg4+
- 8) 1. ... ♗af8 (2. ♗hf1 ♘xe4)
- 9) 1. ♗dc3 ♗c8 2. ♗xb6
- 10) 1. ♖a1 (1. ♗d2 ♗e3 2. ♖a1 ♗c2+ 3. ♖b1) 1. ... ♗e3 (1. ... ♘e3 2. ♗e1 ♘c1 3. ♗c2#; 1. ... ♘e1 2. ♗xe1 ♗e3 3. ♖b1 ♗d5 4. ♗c2#) 2. ♗d4 ♘e1 3. ♗b5#
- 11) 1. ♗cb1 ♗d7 2. c6
- 12) 1. ... ♗a8 2. ♘c1 ♗a1

45 - Endspiel / Taktik: B

- 1) 1. ... b5 2. ♘xb5 ♗cd4+
- 2) 1. ♗b7+ ♖a6 2. ♗c5+
- 3) 1. ♗f1 ♗xf1 2. ♗g3+
- 4) 1. ♗c1+ ♖b3 2. ♗b2+ ♖c4 3. ♗b4#
- 5) 1. h6 ♘f8 2. ♘d5
- 6) 1. ♘h5 ♘xh5 2. ♗xh6
- 7) 1. ♗c8+ ♗xc8 2. bxc8♗+ ♗xc8 3. ♗b7#
- 8) 1. ... h5 2. axb6 ♘d3#
- 9) 1. ♗g7+ ♖c4 (1. ... ♖d3 2. ♘e4+; 1. ... ♖e3 2. ♗g1+; 1. ... ♖c5 2. ♗g1+) 2. ♘d5+
- 10) 1. ♘h3 ♘h4 2. ♗e1+
- 11) 1. h8♗+ ♖xh8 2. ♖g6
- 12) 1. ♗d1+ ♖c8 2. ♗a1

46 - Turmendspiel / Strategie: A

- 1) 1. ♖f3 ♗d7 2. ♖e3 ♗c7 3. ♗c2 ♖g7 4. d4 mit Vorteil (König aktivieren).
- 2) 1. ♗d1 (1. h3 ♗c1+ 2. ♖h2 ♗a1 3. ♗d5 ist nicht so gut; ein Turm gehört hinter den Freibauern!)
- 3) 1. ... ♗d8 (1. ... ♗c8 2. a4) 2. ♗e3 ♗d4
- 4) 1. h6 ♖xh6 (1. ... a4 2. hxg7 a3 3. g8♗+ ♖xg8 4. ♗c8+) 2. ♗c8
- 5) 1. ... ♖d6 2. ♗xb5 ♗a8
- 6) 1. ♗e7 (1. ♖g6 ♖f8 2. ♗h1 ♖e7=) 1. ... ♖f8 2. ♗b7
- 7) 1. ♗a8 ♖c2 2. ♗c8+
- 8) 1. ♖g4 (1. ♗xg7 ♖f3) 1. ... a6 2. ♗xg7
- 9) 1. e4 dxe4 2. ♖e8 ♗h8+ 3. f8♗ ♗xf8+ 4. ♖xf8 ♖b6 5. ♗xh2 ♖c5 6. ♗h4
- 10) 1. ♗e2 (1. ♗xe3 ♗xb2) 1. ... ♗d3 2. ♗xe3
- 11) 1. ... b4 2. ♖f2 a4
- 12) 1. b4

47 - Turmendspiel / Verwundbarkeit: A

- 1) 1. c3 ♗g4 2. ♗a8#
- 2) 1. ♖g7 ♗f8 2. ♗e5+ ♖d7 3. ♖xf8
- 3) 1. ♗g7 ♗xh6 (1. ... ♗xg7 2. hxg7 ♖xb3 3. g8♗+ ♖xb2 4. ♗c4) 2. ♗xb7+
- 4) 1. ♖b7 ♗a5 (1. ... ♗c8 2. ♗d1+) 2. b4 axb3 3. ♗xa5
- 5) 1. ♖f6 ♖xf3 (1. ... c1♗ 2. ♗f5#; 1. ... ♗xf3 2. ♗h4#) 2. ♗h3+
- 6) 1. ♗h1 ♗d8 (1. ... ♖f4 2. ♗h4+ ♖g3 3. ♗xd4 ♖f2 4. ♖e5 ♖xe2 5. ♖e4 ♖f2 6. ♖d3 e2 7. ♗f4+) 2. ♗h4#
- 7) 1. ... e1♗ 2. ♗xe1 ♖f2
- 8) 1. ♗a5 (1. ♗a1 d4 2. ♗e1+ ♖d5) 1. ... ♗d8!? 2. ♖xd8 ♖xf5 3. ♗xd5+ ♖e4 4. ♗d1 f5 5. ♗e1+
- 9) 1. ♖f7 ♗e1 2. ♗h8# (Radchenko, 1996)
- 10) 1. ♗d3+ (1. c8♗ ♗xh3=) 1. ... ♖xd3 2. c8♗
- 11) 1. ♗e7 (1. ♗f7+ ♖e6 2. ♗f6+ ♖e7 3. ♗xg6 ist besser für Weiß) 1. ... ♗a3+ 2. ♗e3 ♗xa7 3. ♗e5#
- 12) 1. ♖e1 ♗h2 2. ♗a2+ ♖b4 3. c3+

48 - Endspiel / Verwundbarkeit (♖-♕): A

- 1) 1. ♖g1+ ♕d2 2. ♕b3
- 2) 1. ♖b7 ♕d4 2. ♖e7+
- 3) 1. ♖f5+ ♕g1 2. ♖e5 ♕b5 3. ♖e1+ ♕f1 4. ♖a1
- 4) 1. ♕c7 ♕a6 (1. ... ♕d7 2. ♖h6+) 2. ♖h6+
- 5) 1. ♖f3 ♕g4 (1. ... ♕g2 2. ♖g3+ ; 1. ... ♕c8 2. ♖f8+) 2. ♖g3
- 6) 1. ♕e4 ♕h2 2. ♖g2 ♕e5 3. ♖g6+
- 7) 1. ♖f5 ♕g4 2. ♖f4+
- 8) 1. ♕f3 ♕c7 2. ♖e8+ ♕g7 3. ♖e7+
- 9) Zeichnung (Kasparow)
- 10) 1. ♕e3 ♕h1 2. ♖g1 ♕e4 3. ♖g5+
- 11) 1. ♖b8 ♕e7 2. ♖a8! ♕e8 3. ♕d6
- 12) 1. ♕f6 ♕b3 (1. ... ♕a2 2. ♖a5+ ; 1. ... ♕e8 2. ♖c8+) 2. ♖a5+ ♕b7 3. ♖b5+

49 - Matt im Endspiel: A

- 1) 1. ♗g5+ ♕h6 2. ♖h8+ ♕xg5 3. h4#
- 2) 1. ♗g6+ ♖xg6 2. ♖h2+ ♕g5 3. ♖f4#
- 3) 1. ♖h8+ ♖xh8 2. ♖e4+ ♖g6 3. ♖xg6#
- 4) 1. b8♖+ ♖xb8 2. c8♗+ ♕a8 3. ♖a7#
- 5) 1. ♖ec3 axb2 2. ♖3c4+ ♕a3 3. ♖a5#
- 6) 1. ♗g6+ ♕h7 (1. ... ♕g7 2. e8♗+ ♕g8 3. ♗df6#) 2. ♗f6+ ♕g7 3. e8♗# (Pogosjants, 1978)
- 7) 1. f4
- 8) 1. ... ♕f4+ 2. ♕e4 ♖e6+ 3. fxe6 f5#
- 9) 1. ♕d5 h5 2. ♖e1 (Brynell-Karlsson Malmö, 1986)
- 10) 1. ♖c3+ dxc3 2. ♖xe4+ ♖d4 3. d3#
- 11) 1. ... ♕c7+ 2. d6 ♕d8 3. d7 ♕c7#
- 12) 1. ♕c7+ ♕b5 2. ♖c4 ♕d5 3. ♖a5#

50 - Matt in zwei / Zusammenarbeit (♜♞♠): A

- 1) 1. ♕c3 ♕a3 (1. ... cxb4+ 2. ♖xb4#) 2. ♖a6# (Parchomenko 1995)
- 2) 1. f7 ♕h7 2. ♖h5#
- 3) 1. ♖c1 ♕a5 2. ♖a3#
- 4) 1. ♕c8 ♕c6 2. ♖c5# (Kallström 1928)
- 5) 1. ♕b6 e6 (1. ... e5 2. ♖d7#) 2. ♖c5# (Parchomenko 2006)
- 6) 1. ♖d2 ♕a4 2. ♖b4# (Speckmann 1970)
- 7) 1. d3 ♕b1 (1. ... ♕a3 2. ♖a7#) 2. ♖xb2# (Saks 1996)
- 8) 1. ♖a5 d5 2. ♖c3# (Lazard 1925)
- 9) 1. ♕d7 c3 2. ♖e6# (Schaposchnikow 1982)
- 10) 1. c4 ♕b6 (1. ... d6 2. ♖b5#) 2. ♖b5# (Schaposchnikow 1982)
- 11) 1. ♕f5 g5 (1. ... ♕h6 2. ♖h8#) 2. hxg6ep# (Postovoy 1964)
- 12) 1. ♖a3 ♕c4 (1. ... e3 2. ♖b4#) 2. ♖c5# (Lazard 1926)

51 - Matt in zwei / Zusammenarbeit (♖♞): B

- 1) 1. ♖b2 ♕a6 (1. ... ♕a4 2. ♖a7#) 2. ♖b6# (Link 1911)
- 2) 1. ♖b8 ♕c4 2. ♖c6#
- 3) 1. ♕d3 ♕e5 2. ♖g5#
- 4) 1. ♖b7 ♕xh5 (1. ... ♕f6 2. ♖h6#) 2. ♖h7# (Jespersen 1880)
- 5) 1. ♖d2+ ♕f3 2. ♖d3# (Speckmann 1975)
- 6) 1. ♕e4 ♕d2 (1. ... ♕f2 2. ♖h2#) 2. ♖b2# (Speckmann 1975)
- 7) 1. ♖f7 ♕c6 2. ♖a6#
- 8) 1. ♕d5 ♕f4 (1. ... ♕d3 2. ♖g3#) 2. ♖g3# (Korft 1826)
- 9) 1. ♖h3 ♕d2 (1. ... ♕b2 2. ♖b3#) 2. ♖d3# (Speckmann 1975)
- 10) 1. ♖d1 ♕e2 (1. ... ♕g2 2. ♖d2#) 2. ♖d2# (Speckmann 1975)

11) Zeichnung (*Jan Timman*)

12) 1. ♖c2 ♘h3 (1. ... ♘f3 2. ♚c3#) 2. ♚c3# (*Speckmann 1975*)

52 - *Matt in zwei / Zusammenarbeit* (♙♚): C

- 1) 1. ♖g2 ♘h5 2. ♖g5# (*Kardos 1969*)
- 2) 1. ♙f1 ♘xf1 2. ♖d1# (*Cook, 1913*)
- 3) 1. ♖f5 ♘g3 2. ♙f2# (*Kardos 1969*)
- 4) 1. ♖f4+ ♘h5 2. ♙e8#
- 5) 1. ♖c7 ♘b4 (1. ... ♘a6 2. ♙e2#) 2. ♖c5# (*Benedek 1970*)
- 6) 1. ♖e7 ♘b2 2. ♖a3# (*Kaiser 1939*)
- 7) 1. ♙a5 ♘d7 2. ♖e6# (*Ballo 1928*)
- 8) 1. ♖e8 ♘f4 (1. ... ♘h6 2. ♖g6# ; 1. ... ♘h4 2. ♖h5#) 2. ♖e3# (*Grewe 1940*)
- 9) 1. ♖f2 h5 (1. ... ♘h5 2. ♙f3# ; 1. ... ♘h3 2. ♙e6#) 2. ♙e6# (*Hoeg 1907*)
- 10) 1. ♙c2 exf6 (1. ... d6 2. ♖f5# ; 1. ... ♘xf6 2. ♖f5# ; 1. ... d5 2. ♖xe7#) 2. ♙f5# (*East 1937*)
- 11) 1. ♖e3 a4 (1. ... ♘a4 2. ♖b3# ; 1. ... c4 2. ♖e8#) 2. ♖xc5# (*Kubbel 1941*)
- 12) 1. ♙f8 d4 (1. ... b5 2. ♘d7#) 2. ♘e6# (*Kviatovsky 1977*)

53 - *Matt in zwei / Zusammenarbeit* (♘♚): D

- 1) 1. ♖f6 ♘h5 (1. ... ♘h3 2. ♖h4#) 2. ♖g5# (*Lazard 1926*)
- 2) 1. ♖h3+ ♘g1 2. ♘f3# (*Schönberger 1926*)
- 3) 1. ♘b3 ♘d1 (1. ... ♘xb1 2. ♖f1#) 2. ♖f1#
- 4) 1. ♘g2 ♘f5 (1. ... ♘h6 2. ♖h4#) 2. ♖f4# (*Kardos 1971*)
- 5) 1. ♖f1 ♘g3 (1. ... ♘h1 2. ♘f3#) 2. ♖h3#
- 6) 1. ♖g8 ♘e5 2. ♖d5#
- 7) 1. ♖a4 ♘d3 2. ♖c2# (*Speckmann 1974*)
- 8) 1. ♘b7 ♘d5 2. ♖e4# (*Loguin 1843*)
- 9) 1. ♘e5+ ♘e3 2. ♖f2# (*Lindner 1933*)
- 10) 1. ♘d5 ♘a6 (1. ... b6 2. ♖xb6#) 2. ♖b6# (*Schönberger 1935*)
- 11) 1. ♘e6+ ♘h5 (1. ... ♘f5 2. ♖f4#) 2. ♖h2# (*Schönberger 1935*)
- 12) 1. ♘d2 c4 2. ♖d6#

54 - *Matt in zwei / Mix: E*

- 1) 1. ♖g3 hxg3 (1. ... ♘xh7 2. ♚xh4#) 2. ♙e5# (*Nikitin, 2009*)
- 2) 1. ♖h1 g6 (1. ... ♘f5 2. ♘g6#) 2. ♖a1# (*Barda 1956*)
- 3) 1. ♚e5 ♙xd6 (1. ... ♙xh4 2. ♚xe8#; 1. ... ♚a8 2. ♙xe7#) 2. ♚f5# (*Bie 1967*)
- 4) 1. b3 ♘b4 (1. ... ♘c3 2. b4#) 2. ♚b5# (*Ahlheim 1969*)
- 5) 1. ♖d6 exd6 (1. ... ♚xc1 2. ♖xd7#; 1. ... ♚a7 2. ♖xe7#) 2. e7# (*Lazard 1923*)
- 6) 1. ♙c6 d5 (1. ... dxc6 2. ♘xc6#; 1. ... ♚xa7 2. ♚c8#) 2. ♚b7# (*Zimmer 2010*)
- 7) 1. ♙d1 ♘xd1 (1. ... cxd1 ♖ 2. ♖b1#) 2. ♖f1# (*Zimmer 2007*)
- 8) 1. ♚bb5 ♘c7 (1. ... ♘b6 2. ♚a5#) 2. ♙b7# (*Lincoln 2006*)
- 9) 1. ♘a7 ♘b3 (1. ... ♘b6 2. ♖a2#; 1. ... b3 2. ♖b5#) 2. ♖d3+ (*Lincoln 2006*)
- 10) 1. b6 ♚a3 (1. ... ♚xb6 2. ♖a4#; 1. ... ♚b4 2. ♖a6#) 2. ♖c5# (*Aljebew 1994*)
- 11) 1. ♚h5 (1. ♚b4 ♚h5; 1. ♚e5 ♚h2) 1. ... ♚xa7 (1. ... ♚b7 2. ♖a3#; 1. ... ♚xh5 2. ♖b6#) 2. ♖b5# (*Scheel 1919*)
- 12) 1. ♖f5 ♚xh3 (1. ... ♚h7 2. ♖xf6#; 1. ... gxf5 2. ♚xh5#) 2. ♖xh3# (*Russkikh 2004*)

55 - *Test / Mix: A*

- 1) 1. ♖d6+ ♚d7 2. c7+ ♖xc7 3. ♖f8#
- 2) 1. ♖xh7+ ♘xh7 2. ♚h6+ ♘g8 3. ♘e7+ ♘g7 4. ♘f5+ (*Dauerschach*)
- 3) 1. d8 ♙! (1. d8 ♖ ♙e7+ 2. ♖xe7)
- 4) 1. h4 ♖h6 2. ♙f4
- 5) 1. ♘f5 g6+ (1. ... ♙h4 2. g4#) 2. ♘xf6
- 6) 1. ♘d3 ♚xd3 (1. ... ♙xd3 2. ♚h3#) 2. g6+ ♘h8 3. g7+

- 7) 1. ♘f6
- 8) 1. ♖g8+ ♜xg8 2. f8♘+ ♚h8 (2. ... ♚h6 3. ♜h7#) 3. ♜h7#
- 9) 1. ... g5 2. ♙e3 g4
- 10) 1. ♙f6 gxf6 2. exf6 ♜g8 3. ♜d8 axb2 4. ♖g7#
- 11) 1. ♘xf6 ♜xf6 2. ♘g5
- 12) 1. ♖h8+ (1. ♜d8+ ♚xd8 2. ♖xe1 ♙xf2+) 1. ... ♚e7 2. ♖f6+ ♚e8 3. ♖h8+

56 - Test / Mix: B

- 1) 1. ... ♜e1+
- 2) 1. ♖a8+ (1. ♚a2 ♖b7) 1. ... ♖a7 2. ♜xb6+
- 3) 1. ♜h3 ♖g4 2. f3
- 4) 1. ♜b5 ♖a6 2. ♜b8
- 5) 1. ... ♖f1+ (1. ... ♜e3? 2. ♖e8+; 2. ♜xh1 ♜xg3+ 3. ♚h2 ♜g5+) 2. ♜hg2 ♖h1+ 3. ♜h2 ♖f1+
- 6) 1. ... g5+ 2. ♙xg5 (2. hxg5 e5+ 3. ♚f5) 2. ... e5+ 3. ♚f5 ♙e6#
- 7) 1. ... ♖f6 2. ♙xh6 ♘f3+ 3. ♙xf3 ♖xb2
- 8) 1. ♖f1+ ♖xf1 2. g3+ ♚xg5 Patt
- 9) 1. ♚c8 (1. ♜xb2) 1. ... ♖b1 2. ♚c7
- 10) 1. ♖h6 ♖g8 2. f4 ♙xb2 3. e5
- 11) 1. h8♖+ ♜xh8 2. ♜fg1+ ♚f8 3. ♜xh8+ ♙xh8 4. ♖xh8#
- 12) 1. ♖xe8+ ♜xe8 2. ♘b5